

Göteborg 2024-08-31

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gymnasieakademien Göteborg

Läsår: 2024/2025

Göteborg 2024-08-31

Innehåll

Grunduppgifter	3
Vår vision	3
Förankring av likabehandlingsplanen	3
Elevernas delaktighet	3
Vårdnadshavarnas delaktighet.....	3
Personalens delaktighet.....	4
Arbeta med likabehandling	4
Hälsofrämjande och förebyggande arbete.....	4
Utredande och åtgärdande arbete	4
Olika yrkesgruppers arbete med likabehandling.....	4
Handlingsplan vid kränkande behandling och/eller trakasserier	7
Att utreda uppgifter kränkande behandling och trakasserier	7
Anmälan till huvudman vid kränkande behandling	7
Handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling mellan elever	7
Handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling mellan vuxen och elev.....	8
Uppföljning och utvärdering	9
Rutiner för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier.....	9
Kartläggning.....	11
Utvärdering läsår 23/24.....	13
Utvärdering av fjolårets likabehandlingsplan	13
Nästkommande utvärdering av likabehandlingsplanen.....	13
Ansvarig för att likabehandlingsplanen utvärderas.....	13
Bilaga 1 - Begrepp	14
Bilaga 2 - Diskrimineringsgrunder.....	15

Göteborg 2024-08-31

Grunduppgifter

Vår vision

Gymnasieakademien Göteborg ska vara en utbildningsplats där mångfald välkomnas. Var och en som verkar inom skolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Gymnasieakademien ska vara en utbildningsplats fri från diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller annan kränkande behandling. Alla tendenser till diskriminering eller kränkande behandling ska aktivt motverkas.

På skolan är det rektor som skall se till att diskriminering och annan kränkande behandling utreds. Denne arbetar även för att förebygga att sådana handlingar sker och till sin hjälp har rektor en likabehandlingsgrupp. Denna plan riktar sig inte enbart mot den skolförlagda delen av verksamheten utan även mot den del som sker under det arbetsplatsförlagda lärandet. Likabehandlingsgruppen utgörs av följande personer:

Rektor Babak Rahimian	Babak.rahimian@gymnasieakademien.se
Skolkurator Elina Smedlund	Elina.smedlund@gymnasieakademien.se
Skolsköterska Birgitta Geijer	Birgitta.geijer@gymnasieakademien.se
Specialpedagog Amanda Kinnander	Amanda.kinnander@gymnasieakademien.se
Studie- & yrkesvägledare Malin Klingenberg	Malin.klingenberg@gymnasieakademien.se

Vid behov ingår aktuella elevers mentorer.

Förankring av likabehandlingsplanen

Vid lästerminens början informeras samtliga elever om skolans likabehandlingsplan på särskilt avsatt tid. Planen distribueras ut till vårdnadshavare som ges möjligheten att diskutera och kommentera planen vid exempelvis utvecklingssamtal och föräldramöten. En personalkonferens, för ändamålet särskilt avsedd, anordnas i uppstarten av läsåret för att säkerställa att planen är känd av all personal på skolan. Därtill arbetar personalen kontinuerligt med att upprätthålla planen i praktiken.

Elevernas delaktighet

I arbetet med upprättande och utvärdering sker samtal, enkätundersökningar och/eller diskussioner med klasser och/eller elevrepresentanter. Alla elever ges därmed möjlighet att påverka utformningen och arbetet kopplat till likabehandlingsplanen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

I arbetet med upprättande och utvärdering sker samtal, enkätundersökningar och/eller diskussioner med vårdnadshavare.

Göteborg 2024-08-31

Personalens delaktighet

I arbetet med upprättande och utvärdering sker kontinuerliga samtal och diskussioner med personalen. All personal ges därmed möjlighet att påverka utformningen och arbetet kopplat till likabehandlingsplanen.

Arbeta med likabehandling

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

En central del i att säkerställa att var och en som verkar inom skolan främjar aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö är genom det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. All personal på skolan skall visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt förhållningssätt och skapa förståelse för olikheter. Vidare skall alla aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper samt aktivt arbeta för att kränkningar aldrig skall förekomma. Arbetsgången vid upptäckt av kränkande behandling skall vara känd bland eleverna och diskuteras lämpligen i mentorsgrupper. Gymnasieakademien bedömer att mentorerna genom sin kontinuerliga dialog med sina elever har goda möjligheter att upptäcka eventuella kränkningar.

Utredande och åtgärdande arbete

Varje incident av kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan samt en dokumentation som görs av eller lämnas färdig till likabehandlingsgruppen. Det utredande och åtgärdande arbetet sker främst av skolans likabehandlingsgrupp men tar inte bort ansvaret från varje enskild individ som verkar inom skolan att aktivt arbeta mot, upptäcka och agera vid diskriminering och kränkande behandling samt vid behov vara delaktig i det utredande och åtgärdade arbetet.

Olika yrkesgruppers arbete med likabehandling

All personal på skolan arbetar med likabehandling, däremot kan ansvarsfördelningen och arbetet skilja sig åt mellan de olika yrkesgrupperna. Nedan listas exempel på hur olika yrkesroller arbetar med likabehandlingsplanen utifrån ett hälsofrämjande, förebyggande, utredande och åtgärdande perspektiv.

Rektor

- Ansvarar för att alla som verkar inom skolan informeras om likabehandlingsplanen.
- Ansvarar för arbetet kring utredningar och åtgärder följs av skolans personal samt att åtgärder verkställs och följs upp.
- Ansvar för att vårdnadshavare informeras om likabehandlingsplanen.
- Ansvar för att vårdnadshavare informeras om incidenter av kränkande behandling.
- Ansvar för att likabehandlingsplanen följs av skolans personal och att planen samt arbetet kopplat till planen regelbundet utvärderas.
- Ansvarar för att skolans personal får ta del av kompetenshöjande utbildningar och aktiviteter som ökar skolpersonalens möjligheter att arbeta hälsofrämjande, förebyggande, utredande och åtgärdade.
- Vara ett stöd för all personal som kommer i kontakt med elever som utsatts för diskriminering och kränkande behandling.

Göteborg 2024-08-31

- Vara delaktig i dokumentering av incidenter av diskriminering och kränkande behandling.

Göteborg 2024-08-31

Likabehandlingsgruppen

- Anordnar kompetenshöjande utbildningar och aktiviteter för skolpersonalen utifrån professionernas yrkeskunskaper.
- Undervisar elever på gruppnivå om ämnen som berör likabehandlingsplanen, exempelvis värdegrundsfrågor, social inkludering och skillnader mellan diskriminering, trakassering och kränkande behandling.
- Genomför individuella samtal med elever för att bland annat samtala om psykiskt och fysiskt mående.
- Anordnar årligen återkommande temadagar för skolans elever och personal utifrån teman som bland annat berör likabehandlingsplanen.
- Vara ett stöd för personal och elever som kommer i kontakt med elever som utsatts för diskriminering och kränkande behandling.
- Vara delaktig i dokumentering av incidenter av diskriminering och kränkande behandling.
- Hjälper till med att utreda och åtgärda incidenter av diskriminering och kränkande behandling.

Lärare

- Arbetar aktivt med likabehandlingsplanen i det dagliga arbetet.
- Arbetar med värdegrundsfrågor i det dagliga arbetet.
- Arbetar med att upprätthålla en trygg och trivsamt miljö i klassrummet och i gemensamma uppehållsytor.
- Arbetar aktivt för att minska kränkande språkbruk.
- Deltar aktivt under de årligen återkommande temadagarna som bland annat berör likabehandlingsplanen.
- Rapporterar incidenter av diskriminering och kränkande behandling till likabehandlingsgruppen.
- Deltar vid behov i det utredande, åtgärdande och utvärderande arbetet vid incidenter av diskriminering och kränkande behandling.

Göteborg 2024-08-31

Handlingsplan vid kränkande behandling och/eller trakasserier

Planen mot diskriminering och kränkande behandling utgår från värdegrunden i skolans lokala arbetsplan som bland annat bygger på FN:s konvention om barns rättigheter. Vidare bygger planen på diskrimineringslagen 2016:828 3 kap. om aktiva åtgärder samt skollagen (2010:800) 6 kap om åtgärder mot kränkande behandling.

Detta innebär bland annat att ingen elev skall utsättas för någon form av diskriminering eller annan kränkning och att alla skall visa respekt och hänsyn till varandra. Skolan har ett ansvar att aktivt arbeta med förebyggande och främjande åtgärder genom att systematiskt 1. analysera 2. förebygga/främja 3. följa upp 4. Utvärdera. Detta arbete ska ske fortlöpande.

Att utreda uppgifter kränkande behandling och trakasserier

Vid utredningar skall alltid sekretess och tystnadsplikt beaktas. Likabehandlingsgruppen ansvarar för att arbetet dokumenteras. Blanketterna finns digitalt på intranätet, alternativt hos rektor och används under utredningen. Utredningen skall alltid ske med all tänkbar hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningarna. Hur omfattande utredningen behöver vara måste anpassas efter det enskilda fallet. Generellt gäller dock att Gymnasieakademien Göteborg aldrig nöjer sig med att konstatera att ord står mot ord. Verkliga ansträngningar måste göras för att komma fram till en egen uppfattning och bedömning av vad som hänt.

Vårdnadshavare till elever (icke myndig elev) som är inblandade skall informeras så snart som möjligt. Alla som är inblandade skall informeras om att detta kommer att ske. Händelser, som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa, skall också rapporteras till Arbetsmiljöverket. Rektor ansvarar för rapporten.

Anmälan till huvudman vid kränkande behandling

Om en elev har blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska detta skyndsamt meddelas till skolans huvudman. Rektorn eller den som rektor delegerat uppgiften till anmäler detta omedelbart vid uppdragandet och det ska ske genom anmälan på särskild framtagen blankett (finns på intranätet eller hos rektor) vilken skickas till verksamhetschef samt till kvalitetsavdelningen utan dröjsmål.

Handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling mellan elever

1. När någon personal, elev eller förälder misstänker att en elev blir utsatt för kränkande behandling kontaktas snarast elevens mentor eller någon i likabehandlingsgruppen. Om händelsen utspelats på skoltid och någon sett detta skall personalen som är närvarande reagera omedelbart genom att ingripa och avbryta handlingen, samt prata med de inblandade. Det är

Göteborg 2024-08-31

av yttersta vikt att den som blivit utsatt kommer till tals och ges möjlighet att uttrycka sin syn på det inträffade.

2. Berörda mentorer till inblandade elever meddelas om vad som har hänt och vilka åtgärder som hittills vidtagits. Likabehandlingsgruppen och rektor skall alltid meddelas.
3. Respektive mentor eller representanter för likabehandlingsgruppen tar ansvar för att samtala med berörda elever och deras vårdnadshavare om det inträffade. Efter godkännande från den utsatta, kallas den/de som deltagit i kränkningen till enskilda samtal. Det skrivs även en kortfattad utredning enligt blankett som finns på intranätet eller hos rektor.
4. Likabehandlingsgruppen eller mentor genomför tillsammans med rektor uppföljningsträffar med både den som blivit utsatt och den/de ansvariga för kränkningen.

Kränkningen kan resultera i disciplinära åtgärder enligt skollagen. Om avstängning och/eller polisanmälan blir aktuellt skall rektor ansvara för att även detta sker och dokumenteras. (I akuta fall ansvarar rektor för detta, i övrigt är det skolhuvudmannen som bär ansvaret).

Vid behov kallas även extern hjälp in i de olika stegen.

Handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling mellan vuxen och elev

1. Om en elev känner sig diskriminerad eller kränkt av någon vuxen vänder sig han/hon eller förälder till mentor, rektor, likabehandlingsgruppen eller annan personal. Om någon i personalen känner sig kränkt av någon elev kontaktar denne rektor.
2. I fall en vuxen diskriminerat eller kränkt en elev skall rektor och den anmälda informeras, om så önskas tillsammans med en facklig representant. Då någon elev kränkt någon anställd skall rektor tillsammans med den anmälda/tilltalade eleven informera minst en av dennes vårdnadshavare.
3. Rektor vidtar en utredning.
4. Båda parter skall beredas möjlighet till samtal med varandra. Detta samtal skall ske tillsammans med i fallet lämpliga parter, t ex vårdnadshavare, mentorer, rektor eller annan representant.
5. Uppföljning av ärendet görs inom tre veckor, eventuellt ytterligare åtgärder beslutas och vidtas av rektor eller parterna själva vid denna uppföljning.

Beroende på diskrimineringen eller kränkningens art kan polisanmälan bli aktuell. Rektor gör en sådan polisanmälan. Dokumentation görs och förvaras hos skolledningen. Rektors uppgift är att bevaka att man möts som jämställda parter och att konflikten får en varaktig lösning. Vid utredningar skall alltid sekretess och tystnadsplikt beaktas. Den utsedde i likabehandlingsgruppen ansvarar för att arbetet dokumenteras och håller fortlöpande rektor informerad. Blanketten finns på intranätet eller hos rektor som ska användas under utredningen. Den slutliga dokumentationen förvaras i likabehandlingsgruppens pärm, med kopia hos rektor.

Göteborg 2024-08-31

Utredningen skall alltid ske med all tänkbar hänsyn till den utsatte och övriga inblandade. Utredningen bör allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den som blivit utsatt och den/de som påstås ha utövat kränkningarna.

Hur omfattande utredningen behöver vara måste anpassas efter det enskilda fallet. Generellt gäller dock att Gymnasieakademien Göteborg aldrig nöjer sig med att konstatera att ord står mot ord. Verkliga ansträngningar måste göras för att komma fram till en egen uppfattning och bedömning av vad som hänt.

Händelser, som inneburit allvarlig fara för liv eller hälsa, skall också rapporteras till Arbetsmiljöverket. Rektor ansvarar för rapporten.

Uppföljning och utvärdering

Rektor sammanställer anmälda kränkningsärenden halvårsvis i kvalitetsrapporten.

Handlingsplanen utvärderas mot slutet av varje läsår och revideras vid behov inför kommande läsår. Plan mot diskriminering och kränkande behandling ska vara ett levande dokument, och skall vara reviderad och färdig att användas vid skolstarten till varje nytt läsår. Likabehandlingsgruppen ansvarar för revidering av planen. Revidering kan även ske under pågående läsår om behov av ytterligare åtgärder framkommer.

Rutiner för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier

Anmälningsskyldigheten inträder direkt om en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Det finns inga begränsningar i lagtexten om att enbart allvarliga fall eller de fall som rektor anser att huvudmannen bör ha kännedom om ska anmälas till huvudmannen. Alla uppgifter om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier ska enligt bestämmelsens ordalydelse anmälas till huvudmannen. Huvudmannens ansvar är att se till att det bedrivs ett förebyggande arbete för att motverka kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier i framtiden.

- Varje rektor ansvarar för att det utarbetas rutiner i deras verksamhet för hur personalens anmälningsskyldighet ska hanteras så att rektor snarast får vetskap om att en elev känt sig kränkt. Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Anmälningsskyldigheten gäller även om en elev upplever sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling av någon i personalen eller på APL plats
- När rektor har fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkning/trakasserier ska detta snarast anmälas till huvudmannen genom mail till verksamhetschef samt kvalitetsavdelningen.
- Anmälan görs på blankett som finns på intranätet, rektor ansvarar för att verksamhetens plan mot diskriminering och kränkande behandling följs i det enskilda fallet. Rektor ansvarar

Göteborg 2024-08-31

vidare för att skyndsamt utreda anmälan, tillsätta åtgärder, dokumentera dessa, följa upp och utvärdera.

- Kvalitetsavdelningen ansvarar för att anmälningarna sammanställs och rapporteras till verksamhetschef som sammanställer till skolhuvudmannen, verksamhetschef ansvarar för att rektor vidtar åtgärder, följer upp och utvärderar anmälan.

Göteborg 2024-08-31

Kartläggning

Arbetet kring att förebygga och åtgärda diskriminering och kränkande behandling sker kontinuerligt av de som verkar inom skolan. Med hjälp av olika kartläggningar kan skolan uppmärksamma potentiella eller etablerade situationer där elever riskerar att bli utsatta för diskriminering och kränkande behandling, och således motverka dem. Kartläggningen möjliggör även för skolan att rikta resurser dit behovet finns vilket ämnar att effektivisera det förebyggande och åtgärdande arbetet. Nedan listas exempel på kartläggningar och olika forum där kartläggningar genomförs:

- Årligen återkommande skolenkät framtagen av Skolverket
- Mentorstider
- Klassrumsobservationer
- Hälsosamtal med skolsköterskan i årskurs 1
- Individuella samtal med skolkurator
- Utvecklingssamtal
- Diskussioner och gruppövningar i klasserna

Elevråd och klassråd

Gymnasieakademien Göteborg bedriver en elevrådsverksamhet som syftar till att på ett demokratiskt sätt göra elever delaktiga i sin skolgång. Genom elevrådet ges elever möjligheten att själva påverka sin skolsituation med fokus på elevernas utbildning, trivsel och trygghet i skolan. Under elevrådsmöten diskuteras bland annat vad som påverkar elevernas trivsel och trygghet och vad som bör göras för att stärka elevernas trivsel och trygghet i skolan. Det som diskuteras under elevrådsmöten tas vidare till hela eller delar av likabehandlingsgruppen. Diskussionerna under elevrådsmöten grundar sig i information som framkommer under klassråd som samtliga klasser har regelbundet under läsåret, således utgör elevrådet och klassråden en viktig del i det kartläggande arbetet.

Vidare utnämns ett elevskyddsombud i elevrådet som jobbar för en bättre arbetsmiljö i skolan. Elevskyddsombud ser bland annat till att skolan har säkerhetsanordningar till farliga maskiner, att det finns skyddsrockar och glasögon i exempelvis kemisalarna och att skolan arbetar mot mobbning. Elevskyddsombudet deltar vid skyddsronder på skolan och medverkar vid möten som berör elevernas arbetsmiljö.

Frånvaroutredning

Skolans mentorer ser kontinuerligt över elevernas närvaro för att uppmärksamma, kartlägga och åtgärda frånvaro. I kartläggningen undersöker mentor bland annat om frånvaron orsakas av skolmiljön i form av exempelvis social utsatthet, utanförskap och konflikter eller om det är andra faktorer som påverkar elevens frånvaro. Vid uppmärksammas frånvaro eller oro så

Göteborg 2024-08-31

kopplas även EHT i frånvaroarbetet. Frånvaroutredningen utgör således en viktig del i det kartläggande arbetet.

Göteborg 2024-08-31

Utvärdering läsår 23/24

Utvärdering av fjolårets likabehandlingsplan

Under läsåret 23/24 anordnade skolan en temavecka där majoriteten av alla lärare undervisade skolans elever i de olika ämneskurserna utifrån temat “Kärlek, samtycke & relationer” där fokus låg på relationer i olika former. De relationer som uppmärksammades var främst parrelationer, vänskapsrelationer och familjerelationer. Syftet med temaveckan var att ge eleverna fördjupade kunskaper om temat utifrån de olika läroämnenas perspektiv och således skapa ämnesöverskridande kunskaper. En enklare utvärderingen av temaveckan visade att ett stort antal elever uppskattat temaveckan och ansåg att den var lärorik.

Under läsåret 23/24 fortlöpte arbetet med elevrådsverksamheten. Elevrådets primära syfte är att skapa ett demokratiskt forum där Gymnasieakademins elever får möjlighet att påverka sin skolgång med fokus på bland annat undervisning, trivsel och miljö. Nytt för i år är att elevrådsprotokollen laddas upp på skolans plattform Progress. På så vis ges både elever och vårdnadshavare möjlighet att ta del av elevrådets arbete och genomförande.

Under läsåret 23/24 fick samtliga klasser i årskurs två svara på Skolverkets enkätundersökning gällande utbildning, trivsel och trygghet. Resultatet från enkätundersökningen redovisades därefter för klasserna av skolchefen och eleverna gavs möjlighet att kommentera resultatet samt tillföra ytterligare information inom ämnet. Avslutningsvis redovisades resultatet, samt elevers kommentarer, för skolpersonalen som fick möjlighet att diskutera förbättringar och vilka frågor som bör prioriteras under nästkommande läsår.

Nästkommande utvärdering av likabehandlingsplanen

2025-08-31.

Ansvarig för att likabehandlingsplanen utvärderas

Rektor Babak Rahimian.

Göteborg 2024-08-31

Bilaga 1 - Begrepp

Diskriminering

Diskriminering anses vara när en elev på osakliga grunder behandlas sämre än andra elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier (till exempel på Facebook).

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier eller kränkande behandling:

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom ”pucko” och ”tjockis”. De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnastiken.
- Lisa är stökig i klassrummet och vill inte lugna ner sig trots lärarens tillsägelse. Ett gräl som uppstår emellan dem slutar med att läraren ger Lisa en örfil.
- Oliver har slutat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är hellre ensam än att behöva höra de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. ”Han är en ensamvarg”, säger klassläraren. Oliver orkar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att

Göteborg 2024-08-31

eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Bilaga 2 - Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier:

- Maria vill göra sin praktik på en målarfirma, men studie- och yrkesvägledaren avråder henne med argumentet ”*Det är för hårt arbete för en tjej*”. [diskriminering]
- Pedro blir retad av kompisarna på fritidshemmet för att han är den ende killen som valt att gå med i dansgruppen. [trakasserier på grund av kön]
- Några elever på skolan sprider ett rykte om Karin, att hon betar sig som en hora och hånglar med vem som helst. [sexuella trakasserier]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön. Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”. Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Jorge blir förlöjligad och hånad av en grupp killar i skolan eftersom han sminkar sig med mascara och läppglans. [trakasserier]
- Kim, som identifierar sig som intergender, söker upp skolkuratorn på sitt gymnasium för att tala om problem i familjen. Skolkuratorn ifrågasätter Kims könsidentitet och istället för att få prata om sina problem hemma, måste Kim förklara och försvara vad intergender betyder och innebär. [diskriminering]
- Alex, som klär sig i kjol och klänning, blir utföst av de andra tjejerna från skolans tjejtoalett eftersom de tycker att Alex är för mycket kille för att få gå in där. [trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- En skola med många elever med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn vid antagning av nya elever för att inte få en alltför segregerad elevgrupp. [diskriminering]
- Thomas, som är svart, får många kommentarer från de andra eleverna om sitt hår och sin hudfärg. Många vill ta och känna på honom. Klassföreståndaren avfärdar honom med att ”Ja, men du vet ju att du är annorlunda. Det är klart att de andra är nyfikna på dig. De menar ju inget illa”. [trakasserier]

Göteborg 2024-08-31

- Maria är bäst i klassen på svenska. Hon är aktiv på lektionerna och har alla rätt på proven. Läraren vill inte ge Maria betyget A, då svenska inte är hennes modersmål. [diskriminering]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier:

- Vincent, vars familj är med i Pingstkyrkan, blir ofta retad för det av några klasskamrater. De säger det på skämt, men han tycker inte att det är roligt. [trakasserier]
- Läraren nekar Leila att bära huvudduk på SFI-undervisningen med motiveringen ”Huvudduk är ett tecken på kvinnoförtryck”. Det innebär att Leila utestängs från sin utbildning. [diskriminering]
- Rebecka är judinna. En dag har någon ristat ett hakkors på hennes skåp. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- På skolavslutningen ropade skolans rektor upp alla elever individuellt och tackade av var och en förutom särskoleklassen, som hon ropade upp som grupp. [diskriminering]
- Elenas pappa har en CP-skada. Hon blir arg och ledsen när andra elever i skolan ropar ”Din pappa är jävla CP.” [trakasserier]
- Patrik, som har ADHD, blir utkörd från klassrummet för att han inte kan sitta still. Han lämnar hela tiden sin plats. En dag klarar lärarvikarien inte av situationen utan skickar hem Patrik med orden ”ADHD-barn borde inte få gå på högstadiet!” [diskriminering och trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning:

- Några elever i skolan brukar vara elaka mot Johanna på många olika sätt. Oftast kallar de henne ”äckliga lebb”. [trakasserier]
- Det har gått bra i skolan för James tills hans två pappor kom på besök. Efter det har han svårt att få vara med i grupparbeten och ibland får han jobba ensam.
- James vill inte vända sig till sin lärare eftersom läraren ser att de andra fryser ut honom, men inte gör något. [trakasserier]
- På skolan ordnas en avslutningsbal. Elin och Anna, som är ett par, får inte dansa den första uppvisningsdansen tillsammans. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i skolan. Det

Göteborg 2024-08-31

är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelser som kan vara trakasserier:

- Malte är ett år yngre än sina klasskamrater och blir ofta retad på grund av detta. [trakasserier]
- Agnes pappa är mycket äldre än de andra papporna i hennes klass. Hon blir sårad när de andra klasskamraterna skämtar om det. Hon har sagt ifrån att hon blir ledsen, men de fortsätter i alla fall. [trakasserier]